

Afvalkrant

Een uitgave van IGEAN milieuv & veiligheid, Doornardstraat 60, 2160 Wommelgem - Tel. 03-350 08 11 - Fax 03-353 34 10 - E-mail: afvalkrant@igean.be • februari 2004 • nr 5
Dit is een informatieblad, géén reclamedrukwerk !

Voorwoord

Afgelopen jaar was er voor het eerst sprake van een lichte daling van de totale afvalberg in Vlaanderen. Positief nieuws, vooral omdat de hoeveelheid afval die verbrand of gestort moet worden, daalt terwijl er steeds meer selectief ingezameld wordt. Papier en karton, glas, PMD, groenafval, KGA, ... stilaan krijgen we de sorteeregels voor de verschillende fracties onder de knie. Toch is nog niet iedereen overtuigd van het belang van de gescheiden inzameling van de diverse afvalstoffen. In deze afvalkrant besteden we aandacht aan het klein gevaarlijk afval en worden de recyclagemogelijkheden van PMD-afval voorgesteld. Als u deze afvalkrant leest bij de warmte van de kachel of het haardvuur, sta dan ook eens even stil bij uw manier van stoken. Zowel u als uw burens en het milieu hebben er baat bij. Tenslotte willen we u ook warm maken voor de cursus thuiscomposteren.

Luc Vuylsteke de Laps
voorzitter

Strengere aanpak voor foute PMD-zak loont !

Heel wat gezinnen leveren grote inspanningen om plastic flessen en flacons, metalen verpakkingen en drankkartons te sorteren in de blauwe PMD-zakken. Goed gesorteerd PMD kan perfect gerecycleerd en opnieuw verwerkt worden tot allerhande materialen.

Strengere stickeractie

In oktober 2002 kondigden we in onze eerste Afvalkrant de "strengere stickeractie" aan. Er zat immers nog teveel afval in de PMD-zak dat er niet in thuishoort, het zogenaamde 'residu'. Om het percentage hiervan te verminderen, kregen fout gesorteerde zakken een rode sticker en werden ze niet meegenomen door de ophaler. Bleef uw PMD-zak staan, dan kon u aan de hand van de informatie op de binnenzijde van de sticker de inhoud van de zak nakijken en corrigeren. Bij de volgende ophaling mocht de gecorrigeerde zak opnieuw aangeboden worden.

Daling van het residu

Het resultaat van deze strengere aanpak mag er zijn. Het residupercentage daalde in één jaar tijd van 22 % naar 15 %. Uw sorteergedrag maakt dus wel degelijk het verschil! Toch moeten we waakzaam blijven en zetten we de actie met de rode stickers verder. Blijvende aandacht voor een correcte sortering is noodzakelijk om dit resultaat te behouden en liefst nog te verbeteren.

Correct sorteren om beter te recycleren!

Wist u dat...

- men van PET-flessen textielvezels vervaardigt, waarmee men pulls, T-shirts, maar ook matrasvulling, tapijten, ... maakt?
27 PET-flessen = 1 trui
- u in het huishouden talrijke toepassingen van gerecycleerd HDPE-plastic kan terugvinden: opbergbakken, koffers, rekken, korven, ...; en ook in de industrie: leidingen, kabelomhulsels, spoelen, paletten, buizen, tubes, ...
en ook van HDPE-flacon tot palet
- gerecycleerd aluminium wordt gebruikt voor de productie van nieuwe verpakkingen, maar ook in andere sectoren zoals in de bouw of het transport. Ook een nieuwe fiets bevat gerecycleerd aluminium.
670 aluminium blikjes = 1 fiets
- van gerecycleerd staal nieuwe conservenblikken, auto-onderdelen, elektrische huishoudtoestellen, ... worden gemaakt.
19.000 stalen conservenblikjes = 1 wagen
- een drankkarton voor het grootste deel uit karton bestaat. Het wordt gebruikt voor het vervaardigen van huishoudpapier, industrieel absorberend papier, papieren zakken, enz. Momenteel worden vooral bedrukbare papieren afgedragen voor dozen in golfkarton gefabriceerd. Het laagje plastic en aluminium van een drankkarton kan gebruikt worden in de cementfabrieken.
van drankkarton tot kartonnen doos

Logo's en labels op verpakkingen: kent u de exacte betekenis?

Als u een verpakking van naderbij bekijkt, merkt u dat er heel wat logo's en labels opstaan. Deze symbolen hebben wel degelijk elk hun eigen betekenis: ze zeggen iets over de samenstelling van de verpakking of het product, of ze geven aanwijzingen m.b.t. de bestemming na gebruik. U hebt de logo's en labels hieronder vast al gezien, maar weet u ook exact wat ze betekenen?

Het Groene Punt
Het Groene Punt op een verpakking betekent dat het bedrijf dat het product op de markt brengt, heel het systeem van selectieve inzameling en recycling mee financiert. Het Groene Punt-logo op een verpakking is géén sorteerstructuur. Het betekent immers niet dat de verpakking waarop het is gedrukt per definitie gescheiden wordt ingezameld en dus zal gerecycleerd worden. Het wil ook niet zeggen dat dit product uit gerecycleerd materiaal is samengesteld.

Mobiulpil
Dit teken kan twee dingen betekenen: ofwel kan het product worden gerecycleerd, ofwel bevat het gerecycleerd materiaal. In dit laatste geval moet het woord 'gerecycleerd' erbij staan.

Plastic
Deze pictogrammen duiden aan uit welk soort plastic het voorwerp gemaakt is. Het cijfer in de driehoek verwijst naar het soort plastic. 1 = PET; 2 = HDPE; 3 = PVC; 4 = LDPE; 5 = PP; 6 = PS; 7 = Andere.

Percentagepil
Duidt aan dat dit product een bepaald percentage gerecycleerd materiaal bevat.

Het Europees ecolabel
Dit label duidt, in alle landen van de Europese Unie, de producten aan die het milieu gedurende hun volledige levenscyclus minder schade berokkenen.

Biogarantie
Het Biogarantielabel garandeert dat het product biologisch geteeld is: zonder pesticiden, zonder chemische meststoffen, ...

Statiegeld
Dit betekent dat u de lege verpakking terug naar de winkel mag brengen zodat ze opnieuw kan gebruikt worden. Het geld dat u voor de verpakking hebt betaald toen u ze kocht, krijgt u terug.

Ecotaks
Betekent dat het product aan ecotaks onderworpen is. Eventueel staat het bedrag erbij.

Vrijstelling van ecotaks
Betekent dat het product vrijgesteld is van ecotaks (wat niet noodzakelijk wil zeggen dat het milieuvriendelijk is). Deze vrijstelling van ecotaks wordt bekomen omdat de sector zich ertoe verbonden heeft de producten te recycleren.

Mannetje met vuilnisbak
Met dit logo wil men er de consument op wijzen dat afval in een vuilnisbak thuishoort en niet in de natuur of op de openbare weg gegooid mag worden.

Samen → goed sorteren → beter recycleren

FOST
www.fostplus.be

Wie slim is, sorteert ... **KLEIN GEVAARLIJK AFVAL**

Waaruit bestaat het klein gevaarlijk afval?

De term 'klein gevaarlijk afval' omvat de beperkte hoeveelheden scheikundige afvalstoffen die u thuis hebt: verfresten, batterijen, onderhoudsproducten, ...

Per gezin gaat dit per jaar om kleine hoeveelheden maar alles samen geeft dit nog altijd een hele berg gevaarlijk afval. KGA vormt een probleem omwille van zijn aard, niet zozeer omwille van zijn omvang. Het bevat gevaarlijke stoffen die bijna niet afbreekbaar zijn op natuurlijke wijze: oliën, oplosmiddelen, zuren en zware metalen zoals kwik, lood of cadmium. Vandaar het belang en de noodzaak om KGA apart in te zamelen en te verwerken.

Dit is KGA

- resten van verven, inkt, lijmen, harsen, houtbeschermingsmiddelen
- oliën en vetten (vb. frituurolie en -vet, smeerolie, olie voor fondue, ...)
- solventen (ontvetters, ether, white spirit, terpentijn, ...)
- zuren (vb. accuzuur, zoutzuur, zwavelzuur, middelen die kalk en cement verwijderen, salpeterzuur, ...)
- basen (vb. ontvetters, ontstoppers, bijtende soda, ammoniak, fotografische ontwikkelaars, beits- en decapeermiddelen, ...)
- schoonmaakmiddelen (roestverwijderingsmiddelen, autowax, metaalpoets, ...)
- batterijen (vb. autobatterijen, nikkelcadmiumbatterijen, kwikoxidebatterijen, ...)
- stoffen of producten met kwik (TL-lampen, spaarlampen, kwikthermometers, ...)
- diversen: ongebruikte, afgedankte chemicaliën, brandblusapparaten, cosmetica, spuitbussen met gevaarlijke restanten (vb. verf, insecticiden), ...
- verpakkingen met of zonder restanten van KGA
- insulinespuiten, injectienaalden gebruikt door particulieren (steeds verpakken in een naaldcontainer)

Dit is geen KGA

- Defecte gloeilampen en halogeenspots horen niet bij het KGA. Ze horen bij het restafval. Verpak ze in een kartonnen doosje of een stukje krantenpapier om snijwonden door glasbreuk bij de ophalers te vermijden.
- Lege spuitbussen van voedingswaren en cosmetica horen bij het PMD.
- Oude en vervallen geneesmiddelen brengt u naar de apotheker.

KGA voorkomen

KGA ontstaat meestal bij het uitvoeren van klusjes in en rond het huis. 'Bezint voor ge begint'. Ga na of er geen milieuvriendelijke alternatieven op de markt zijn. Koop en gebruik alleen de benodigde hoeveelheid product. Berg restjes zorgvuldig op zodat u ze later nog kan gebruiken. Kies voor herlaadbare batterijen in plaats van wegwerpbatterijen.

KGA sorteren

De groene milieubox dient voor het veilig opbergen van het KGA. Laat de afvalstoffen liefst in hun oorspronkelijke verpakking. Zorg voor een etiket en meng de afvalstoffen nooit. Als de box vol is, neemt u hem mee naar het containerpark. De parkwachter sorteert het KGA en zorgt ervoor dat het netjes en veilig opgeslagen wordt. In sommige gemeenten komt de chemokar een aantal keren per jaar in de straat of de wijk langs. U kan dan uw milieubox daar laten leegmaken.

KGA recyclen

KGA is te gevaarlijk om (rechtstreeks) in het milieu terecht te komen. Geef het dus zeker niet mee met het gewone huisvuil. Een groot deel van het selectief ingezamelde KGA wordt gerecycleerd. Wat niet kan worden gerecycleerd, wordt op hoge temperaturen verbrand in speciale installaties, zodat geen gevaarlijke stoffen vrijkomen.

Verantwoord stoken in de haard of kachel: doe het voor de bureu en voor uzelf

Niets is zo gezellig en warm als dicht bij het haardvuur of de kachel kruipen. Bovendien kan dit nog voordelig zijn ook, op voorwaarde dat u op de juiste manier stookt. Het is een kleine moeite om uw 'vuurtje' veilig en milieuvriendelijk te houden.

De keuze van het toestel

Een open haard is er vooral voor de gezelligheid. De geproduceerde warmte gaat echter voor 90 % verloren in de schoorsteen. In sommige kachels kunt u zowel hout als kolen stoken. Daarom worden ze in de volksmond 'allesbranders' genoemd. Een foute naam, want in zo'n kachel mag u enkel hout of kolen stoken. Dus zeker geen afval. Zelf afval verbranden is trouwens streng verboden omdat daarbij onder meer dioxines kunnen vrijkomen.

Bij de keuze van een kachel is het erg belangrijk dat het vermogen overeenstemt met de te verwarmen ruimte. Hou eveneens rekening met de isolatie van uw huis bij de keuze van een kachel. Bij een te klein vermogen blijft u met koude voeten zitten. Met een te groot vermogen krijgt u het al gauw té warm. Om de kachel wat minder hard te laten branden, sluit u de luchttoevoer dan meer af. Hierdoor komen dan wel meer vervuilende stoffen vrij. De kans op dodelijke koolstofmonoxidevergiftiging (CO) stijgt aanzienlijk.

Benut de geproduceerde warmte maximaal. Bij de keuze van de kachel kies je best voor warmelucht-ventilatiesystemen, tegelkachels, ...

Enkele tips voor uw haard of kachel

- Steek het vuur veilig en milieuvriendelijk aan. Dit doet u best met natuurlijke aanmaakblokjes of kleine houtjes, niet met brandspiritus of proppen krantenpapier. Dit omwille van de verbranding van de inkt.
- Gebruik een geschikte brandstof zoals bijvoorbeeld droog hout of kolen. Helemaal uit den boze zijn: vochtig of behandeld hout, krantenpapier en uiteraard afval.

- Hou het weer in het oog. Bij windstil of mistig weer trekt de schoorsteen niet optimaal. Door een moeilijke of slechte verbranding worden dan meer schadelijke stoffen geproduceerd. Die blijven hangen en slaan neer wat niet bepaald prettig is voor de omgeving.
- Zorg ervoor dat de schoorsteen goed trekt. Een juiste diameter en lengte is enerzijds nodig voor de goede afvoer van de verbrandingsgassen en -deeltjes naar buiten en anderzijds het aanzuigen van lucht uit uw woning.
- Ventileer de ruimte waar uw haard of kachel staat om voldoende aanvoer van verse buitenlucht te krijgen. Hierdoor vermijdt u rookterugslag: bij het openen van uw kachel komt de rook de kamer binnen.
- Kijk naar de rook uit uw schoorsteen om te weten of u goed stookt. Als er kleurloze of witte rook uitkomt dan bent u goed bezig. Grijsblauwe, grijze of zwarte rook geeft aan dat u foutief aan het werk bent.
- Laat het vuur vanzelf uitgaan in plaats van de luchttoevoer af te sluiten.
- As en roet horen bij het huisvuil. Uiteraard nadat u ze volledig hebt laten afkoelen. Laat u het vegen van de schoorsteen aan een vakman over, dan is hij wettelijk verplicht het roet mee te nemen.

Wie de regels en tips in verband met verantwoord stoken aan zijn laars lapt, foft in de eerste plaats zichzelf. Laat daarom uw gezondheid en die van uw medemens niet in vlammen opgaan!

Leer thuiscomposter

In 2004 start IGEAN in samenwerking met Vlaco (Vlaamse Compostorganisatie) met een nieuwe compostcursus. Deze cursus omvat drie sessies van drie uur: een sessie theorie, een sessie praktijk en een bezoek aan een demonstratieplaats. Zo krijgt u een goed inzicht in het composteren en noties over afvalarm tuinieren.

Bent u geïnteresseerd in een compostcursus? Geef uw naam, adres en telefoonnummer op bij de gemeentelijke milieudienst of bij IGEAN. De praktische informatie (data en plaats van de lessen) bezorgen wij u later. Let wel op: het aantal inschrijvingen is beperkt.

